

DEN LUTHERSKE FEDERASJON I INDIA

AV TILSYNSMANN JOHS. GAUSDAL

På den nordøstlige bredd av elven Godavari ligger byen Rajahmundry. Elven har på dette stedet en stor demning for overvanning av det flate kystlandet, og jernbanen mellom Madras og Calcutta går over denne demning. I Pauluskirken i denne by ble den Lutherske Federasjon i India dannet den 29. desember 1926.²⁾ Denne organisasjon runder således de første tyve år, og for misjonsinteresserte kan det da være av noen interesse å stifte litt bekjentskap med den.

La oss da først se på hvilke lutherske samfunn som var representert i kirken i Rajahmundry den dag denne Federasjon ble organisert og vedtatt.

Det var for det første den amerikanske United Lutheran Church Mission med sin datterkirke der i Telugu-landet. Denne bærer navnet Andhra Evangelical Lutheran Church, for Telugu-landet kalles av folket der for Andhra Desa. Det var disse to tilsammen som stod som våre verter, og arrangementet var da som ellers der førsteklasse. Misjonen har i selve byen og dens nærhet i alt seks misjonsstasjoner, så der er usedvanlig gode muligheter for innkvartering når bilskysst kan ordnes til det felles møtested.

Den første lutherske misjonær fra Amerika ankom til Guntur i 1842. Han er gått inn i misjonshistorien og i folkebevisstheten under navnet «Fader Heyer».³⁾ Lenge hørte misjonsarbeidet i Guntur og i Rajahmundry under hver sine hjemmeorganisasjoner, og de hadde således også på misjonsmarken hver sine konferanser, selv om de var nabomisjoner innenfor samme folkespråk, telugu. En sammenlutning i hjemlandet hadde så i sin tid ført til en sammenslutning

på feltet også. Og den dermed sammenføyde og litt etter hvert ordnede Andhra Evangelical Lutheran Church er blitt det sterkeste lutherske samfunn i India, nå med om lag 200 000 medlemmer. Det var således et rikt blomstrende samfunn med sterk tradisjon som åpnet sin kirke og sine stasjoner til dette grunnleggende møte.

Det andre fremtredende samfunn var den lutherske Tamilkirke.⁴⁾ Det er dette samfunn som i utpreget grad er bærer av den aller eldste lutherske arv i India.

På sletten ut mot den Bengalske bukt foran den gamle festningen i Trankebar står minnesmerket over de to første protestantiske misjonærer som landet i India, Ziegenbalg og Plütschau. De var danske kongelig utsendte misjonærer, men de var tyske av fødsel og ånd, og de var utdannet hos de varmhjertede pietister i Halle. Fra sin begynnelse i 1706 til sitt opphør i 1820 beholdt Trankebar-misjonen dette dobbelte i sitt vesen. Den siste dansk-halleske misjonær, Caemmerer, overga arbeidet til det engelske selskap S. P. C. K.⁵⁾ Noen av de lutherske misjonærer ble ordinert påny da menighetene ble brakt under det anglikanske kirkesystem, og omtrent 20 000 kristne ble innlemmet i denne kirke.⁶⁾

Ikke så mange år etter denne overdragelse ble Leipziger-misjonen dannet, og dette selskap gikk i så stor utstrekning som det var mulig inn i den gamle Trankebar-misjons arv. Den overtok således den vakre og av pionerene bygde Ny-Jerusalem kirke i Trankebar, som ennå på den tid var dansk koloni.

Leipziger-misjonen har hatt ord på seg for å være strengt luthersk konfessionelt innstilt,⁷⁾ og at den på indisk jord måtte bli det, kan synes rimelig når den gamle Trankebar-misjonens pietistiske linje hadde blitt så kirkelig holdningsløs at storparten av dens kristen-samfunn havnet hos anglikanerne. Leipziger-misjonen kom som den første selskapsordnede lutherske misjonsvirksomhet i India, men den fikk som alt nevnt en gammel arv å bygge på. Denne var kanskje aller størst på det litterære område hvor det nye selskap kunne nyttiggjøre seg de bøker som den gamle misjon hadde fått i stand. Indre brytninger over kastespørsmål og annet sådant meldte seg imidlertid, og det førte til at både det Danske Missions Selskab og den amerikanske Missouri Synod tok til med misjonsvirksomhet i Tamil-landet. En kan ikke ennå si at disse gamle stridsspørsmål er

glenet. Missouri-folkene hadde «av samvittighetsgrunner» avslått å delta i det felles-lutherske arbeid, og har ennu ikke endret standpunkt i dette sitt syn på de andre lutheranere som arbeider i Tamilnad. Og det Danske Missions Selskabs menighetsdannelse har til dato holdt seg utenfor den organiserte Evangelisk Lutherske Tamilkirke.

Til gjengjeld hadde Leipziger-misjonen på et nokså tidlig stadi fått svenske misjonærer med i sitt arbeid, og etterhånden som Svenska Kyrkans Mission ble organisert, ble dette svenske medarbeiderskap av slik stabiliserende natur at kristensamfunnet må sies å være kommet vel igjennom både den første og den annen verdenskrig. Men så hadde også denne svenske faktor medført det svenske biskopstyre da kirken fikk sin formelle ordning like etter første verdenskrig. Fra indiske ledere i det område som hadde vært det spesielt tyske felt, var det atskillig motstand mot dette.

Det tredje syd-indiske samfunn som var med i kirken i Rajahmundry da den Lutherske Federasjon ble dannet, var det Danske Missions Selskab med tilhørende menighet. «I 1863 paabegyndtes Arbejdet i Byen Pattambakkem ved en tysk (!) Missionær Ochs, som utilfreds med Forholdene havde forladt Leipziger-misjonen og tilbudt DMS sin Tjeneste.»⁸)

Som deltager ved mange av de lutherske møter har jeg søkt å veie ånden bak ordene, og jeg har syntes å kunne summere resultatet opp i følgende: Tyskere, svensker og amerikanere i Syd-India har hatt en tendens til å ville beskylte danskene for å være krypto-kalvinister, og danskene har på sin side hatt en følelse av dette og svart med en innstilling som syntes å slå fast at vi er likeså ekte lutheranere som dere.

Uten å kjenne nærmere til det innerste i spenningsforholdet i Tamilnad, har jeg personlig syntes at det var en av våre største mangler i det samfunnsbyggende lutherske arbeid i India at ikke alle lutheranere innenfor samme språk hittil har kunnet samle seg om en felles kirkedannelse. Det burde være bare én evangelisk luthersk kirke i Tamilnad, mens det nu er tre, eller iallfall en kirke og to misjonsmenigheter. Og av de to siste står den ene innenfor og den andre utenfor Federasjonen. Og det burde være bare en evangelisk luthersk kirke i Andhradesa, mens det til nu er to.

Dette tredje samfunn var således et som følte seg i noen menn i

motsetning til de andre samfunn i Syd-India. Men det Danske Misjons Selskab hadde på en fremragende måte tatt del i forskjellige inter-konfessionelle foretagender som et sanatorium for tuberkulose og også i en tid som deltager i den felles-protestantiske presteskole i Bangalore. At det også hadde fremstående misjonærer og indiske ledere, var vel kjent.

Det fjerde samfunn som var representert da Federasjonen ble grunnlaget, var den svenske Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen som har sitt om lag 70 år gamle arbeid midt inne i hjertet av India, nord for byen Nagpur. Opprinnelig hadde dette selskap tenkt å nå inn til den urbefolkning som går under navn av gonder, og som er tallrike der i landet. Men gond-stammens tungemål er temmelig meget delt opp i dialekter. Dette forhold sammen med mange andre vanskeligheter førte til at arbeidet vesentlig kom til å bli drevet på hindi-språket. Deres arbeidsmark må betegnes som en hård en, og kristensamfunnet har gjennom disse mange år kun rukket en numerisk styrke på godt tre tusen.

Til disse fire samfunn kom så de tre fra Nordøst-India: Breklumermisjonen i Orissa, Gossnermenigheten i Chota Nagpur og Assam, og den Nordiske Santalmisjons menighetsdannelse i Santal Parganas, Bengal og Assam.

I dette nordøstre hjørne av India har vi som det naturlige sentrum millionbyen Calcutta. De fire provinser Bengal, Assam, Bihar og Orissa er tilsammen på omtrent 110 millioner mennesker. Den første lutherske misjonær til dette område var svensken Kiernander⁹⁾ og hans «Old Mission Church» var den første protestantiske kirke i den vordende storby. Den står til denne dag, men er nu anglikansk. Kiernander beholdt nemlig ingen forbindelse med den lutherske hjemmebasis, og da alderdom og skrøpeligheit svekket ham, skulle kirken selges ved tvangsauksjon. For å redde helligdommen fra vanære, kjøpte en from og velstående anglikaner den.

Bare få kilometer nord for Calcutta ligger småbyen Serampore. Denne var sammen med Trankebar dansk koloni til året 1845. Serampore er blitt så velkjent blant misjonsfolk fordi det var der at den fremragende baptistmisjonær Carey og hans dyktige flokk fikk gjøre sitt storverk. Vi nordmenn skulle også minnes at den kommandant som tok så vel imot misjonærene da de kom dit, var trøn-

deren oberst Bie. Og han var til stede på elvebredden da Carey foretok sin første dåpshandling, og var «beveget til tårer»¹⁰⁾ står det i en skotsk bok, trykt bare få år etterpå. Vi nordmenn skulle også huske på at den samme oberst Bie fikk bygget en kirke i den koloni han bestyrte. Den var ferdig i 1803 og kostet Rs. 18 500/—, hvorav den daværende engelske Governør General i India, Marquis of Wellesley, hadde gitt Rs. 1000/—. Som god trønder og som god nordmann, kalte oberst Bie sin kirke for St. Olav, og det navn bærer den til denne dag. Men da Danmark solgte sine kolonier, gikk også den over til anglikanerne.¹¹⁾

Det Slesvig-Holsteinske misjonsselskap kalles populært etter hovedkvarteret i hjemlandet for Breklumer-misjonen. Dette selskap er stiftet i 1881, og allerede året etter kom dets første utsendinger til Rajahmundry og søkte råd om hvor de skulle ta opp et nytt arbeid. De fikk det råd å søke et stykke nordover og så inn i landet innenfor de østlige Ghatfjellene. Og de fulgte dette råd og kom inn i primitive folks jungelverden. Men misjonærene kom til å lide meget av tropesykdommer, og de forvirrede språkforhold voldt dem også stort besvær. Feltet ligger nemlig på grensen av teluguspråket i syd og hindispråket i nord-vest, og har ved siden av forskjellige stammespråk oriyaspråket som sitt eget. Mens det klassiske sanskritspråk og dets moderne avleggere hindi og bengali har kvadraturen i bokstavsystemene, så har de gamle skriftspråk fra Orissa og sydover i India runde bokstaver. Det sies å komme av at de ripet med en skarp spiss på palmeblader, og da måtte bokstavene være runde, ellers revnet bladene når de tørket.

Trass i alle vanskeligheter holdt misjonærene ut, og nu er det et ordnet kirkesamfunn. I noen menn har forbindelsen med misjonærene i Rajahmundry vært opprettholdt, og både gjennom den første og den annen verdenskrig fant misjonærene der utvei til å støtte menigheten i Jeypore.

Gossnermisjonen hadde før første verdenskrig to administrativt adskilte misjonsfelter, Gangesmisjonen og Kolmisjonen. Den første av disse var grunnlagt i 1839, og det ble anlagt mange misjonsstasjoner utover Gangessletten i Nord-Bihar og United Provinces. Gangesfloden er hinduenes hellige flod til denne dag, og den fløt midt gjennom deres store ariske rike, Aryavarta. Og etter den samme

flod kom Stormogulens muhammedanske styrker. Derfor er slette-landet omkring den i fremtredende grad disse religioners områder. Det viste seg for disse evangeliske misjonærer å være en hård og vanskelig arbeidsmark med liten synlig frukt, og da den første verdenskrig kom, maktet ikke de få kristne å ta vare på sine egne interesser. Arbeidet ble av det Nasjonale Kristenråd for India overdratt til andre selskaper, og det store jordskjelv i januar 1934 la de siste bygninger i grus. Fra dette misjonsfelt var det ingen representant da den Lutherske Federasjon skulle dannes i 1926. For-gjeves må man spørre seg selv om mon tro hvordan det ville ha artet seg om Federasjonen var blitt til i 1910? Ved passende leilighet har jeg spurt misjonærer kjent på de kanter om de visste om varige frukter av det trofaste arbeid som var gjort der, og det eneste riktige oppmuntrende som jeg kan huske, er at den fremragende baptist-prest P. John i Patna by er fra den misjonsvirksomhet. Ellers må misjonshistorikeren dvele med vemod ved dette emne.

Annerledes var det gått med det felt som gikk under navn av Kol-misjonen. Det var blitt slik innhøstning at menigheten der gikk under navn av «blomsten på misjonsmarken» i årene før første verdenskrig. Og selv gjennom denne store ulykke, hadde misjonsmenigheten kommet i god form, for det høykirkelig anglikanske selskap S. P. G.¹²⁾ hadde satt av misjonærer til å hjelpe det nødstedte samfunn. Når så krigen var over, var det nok mange som håpet på at disse misjonærers selvopofrende virke slik skulle ha vunnet menighetens tillit at Gossnermenigheten kunne gå inn i den anglikanske kirke. Og det ble trukket fram at gamle Gossner før han døde hadde skrevet et brev til C. M. S.¹³⁾ og tilbudt dette selskap det misjonsarbeid som bar hans navn, og at det hadde avslått tilbudet med en betydelig pengegave.¹⁴⁾

Gossnermenigheten hadde imidlertid såre minner som hindret en slik sammenslutning i 1919. I slutten av 1860-årene hadde det utviklet seg en krise mellom en del av misjonærene og misjonens styre i Berlin. Dette resulterte i at disse misjonærer trådte ut av Gossner-misjonen og lot seg ordinere på nytt av den anglikanske biskop av Calcutta. Så fortsatte de å arbeide på det samme felt som før og fikk om lag 4000 kristne med seg over til anglikanerne. Denne svikefulle handling er i friskt minne til denne dag.

Gossnermenigheten valgte derfor i 1919 å sette opp et dokument hvori de erklærte seg for «autonomus», dvs. uavhengige fra hjemmestyret. Og på basis av dette juridiske dokument ble deres krav på at alle den tidligere tyske misjons eiendommer på feltet tilhørte kristenmenigheten der, bifalt av retten.

Dette var en meget frimodig handling av det unge kristensamfunn, men den var fremtvunget av at tyske misjonærer for en årrekke var nektet adgang til India. Det var noen få misjonærer fra den amerikanske U. L. C. misjon som kom dem til hjelp, og som også utvirket økonomisk støtte. I denne forbindelse bør Rev. Dr. Isaac Cannaday og frue nevnes. De var i flere år stasjonert i Ranchi og gjorde et fremragende arbeid.

Gossnermenigheten var således organisert som helt selvstendig kirke da dens representanter møtte fram til det møte som skulle ta bestemmelse om det videre lutherske samarbeid skulle organiseres eller ikke.

Annerledes var det med Santalmenigheten. Santalmisjonen hadde funnet sin tjenlige arbeidsform i landsbyverdenen, men den hadde yndet å leve sitt eget liv i stillhet og hadde ikke følt kall til å delta noe videre i den større verdens oppgaver. Skrefsrud hadde deltatt i misjonærkonferansen i Allahabad i 1872, og Bodding i Edinburgh i 1910 og Ranchi i 1914. Til de få lutherske misjonskonferanser hadde man nøyset seg med å sende et brev med broderlig hilsen helt fram til året 1925, da undertegnede ble sendt til konferansen i Madras. Det var da skjellig grunn for lutheranerne å overveie om man skulle søke å styrke hverandre ved en fast organisasjon, og så sendte møtet i Madras ut innbydelse til å komme sammen igjen om et år, og da i Rajahmundry. Til dette møtet ble så også vår M. A. Pederson sendt, men ingen av våre indiske kristne.

Representanter for disse syv oppregnede samfunn var møtt fram, og det første store spørsmål var om vi i likhet med lutheranerne i China skulle gjøre forsøk på å organisere en evangelisk luthersk kirke for India. Det var sterke talsmenn for denne tanke, kanskje mest fra slike som argumenterte på engelsk uten å huske på at dette vitterlig er et fremmed språk for den indiske folkemasse. Vi som holdt på morsmålets og folkekirkens berettigelse, vi trodde at den sant evangelisk-lutherske arv best kunne utfolde seg dersom sam-

men Slutningen ble av en friere art. Og så ble omsider ordet Federasjon funnet, et ord som nu 20 år etterpå går inn i den lutherske verdensorganisasjon også.

Det neste store spørsmål som meldte seg var lærebasis. I Norge er vi vant med å synes at det er nok når vi regner opp de tre økumeniske symboler og dertil Augustana og Luthers lille Katekisme. Men lutherske samfunn som har sine røtter i de tysk-lutherske kirker, enten de så skriver seg direkte fra Tyskland eller fra Amerika, de holder gjerne på hele Konkordieboken og synes ikke det kan være noen fravikelse av dette. I allfall synes de at Apologien og De schmalkaldiske artikler bør nevnes. Som eksempel på hvor vanskelig det kan være å vurdere rett hva folk trenger til sin oppbygelse, kan nevnes at i denne samtale stod en inder fra Andhradesa opp og sa at han hadde brukt De schmalkaldiske artikler til daglige lesestykker for sin private andakt. Resultatet av en nokså lang rådslagning ble at også disse historiske aktstykker kom på liste «som en verdifull luthersk arv».

Det ble temmelig hurtig enighet om at denne Federasjon skulle ha sine konstitusjonelle konferanser hvert tredje år, og at eksekutivrådet skulle ha årlige møter. Når så valgenc var over, var den nye sammenslutning satt ut i livet.

Her følger så den konstitusjonelle rekkefølge opp til nutiden:

1) På dette grunnleggende møte ble følgende embetsmenn valgt for treårsperioden 1927—29:

President — J. Sandegren (Tamil)
Visepresident — D. M. Panna (Gossner)
Sekretær — V. C. John (Andhra)

2) Konferansen i Ranchi i slutten av 1929 valgte for treårsperioden 1930—32 følgende embetsmenn:

President — R. M. Dunkelberger — (Andhra)
Visepresident — D. M. Panna (Gossner)
Sekretær — J. D. Asirvadam (Tamil)

3) Konferansen i Guntur i slutten av 1932 valgte for treårsperioden 1933—35 følgende embetsmenn:

President — J. D. Asirvadam (Tamil)

Visepresident — G. A. Bjørk (C. P.)

Sekretær — L. A. Gotwald (Andhra)

4) Konferansen i Rajahmundry i slutten av 1935 valgte for treårsperioden 1936—38 følgende embetsmenn:

President — J. Sandegren (Tamil)

Visepresident — J. Gausdal (Santal)

Sekretær — R. M. Manikam (Andhra)

5) Konferansen i Trankebar like etter verdensmøtet i Tambaram i slutten av 1938 valgte for treårsperioden 1939—41 følgende embetsmenn:

President — P. Paradesi (Andhra)

Visepresident — J. Roy Strock (Andhra)

Sekretær — P. Gaebler (Tamil)

6) Konferansen i Gudur i slutten av 1941 valgte for treårsperioden 1942—44 følgende embetsmenn:

President — C. W. Oberdorfer (Telugu)

Visepresident — E. Raman (C. P.)

Sekretær — J. D. Asirvadam (Tamil)

Kasserer — I. Cannaday (Andhra)

7) Konferansen i Rajahmundry i slutten av 1944 valgte for treårsperioden 1945—47 følgende embetsmenn:

President — C. W. Oberdorfer (Telugu)

Visepresident — J. Lakra (Gossner)

Sekretær — J. D. Asirvadam (Tamil)

Kasserer — I. Cannaday (Andhra)

Da den Lutherske Federasjon hadde bestått i omtrent 10 år, gjorde den en landevinning. Den misjonsvirksomhet nordvest for Madras som opp til første verdenskrig ble drevet av Hermansburger-misjonen, den var etter den krig gått over til et amerikansk samfunn som først het Ohio Synod og nu heter American Lutheran Church. I midten av året 1936 ble et styremøte holdt i Madras, og dette samfunns begjæring om å bli opptatt i Federasjonen ble bifalt med glede. Det forelå også begjæring fra den danske Pathan-misjon som

arbeider langt i nordvest på grensen av Afghanistan, og den førte også til innlemmelse.

Men forhandlinger hadde også vært ført med Baselmisjonen som blant sine misjonærer hadde hatt mange lutheranere, uten at det ble funnet utvei for medlemskap. Likeså hadde den Evangeliske Misjon i Raipur i Centralprovinsene forhandlet om medlemskap, og heller ikke for dem kunne der finnes plass på den vedtatte lærebasis. Deres samfunn i Amerika var jo dattersamfunn av de preusisk Unerte.

Først nu etter 20 års eksistens føres forhandlinger mellom Federasjonen og Missouri-misjonen. Både gamle ting i forbindelse med Leipzig-misjonen og nye ting i forbindelse med den svenske kirkes forhold til anglikanerne, ser ut til å volde vanskeligheter.¹⁵⁾

Nu kan vel leseren ønske å avbryte med spørsmålet: Men hva er så vunnet ved denne Federasjon? Det tør være altfor tidlig bare etter 20 års prøve å ville forsøke å vurdere en slik sammenslutnings berettigelse eller nytte. Men den korte redegjørelse jeg overfor har kommet med om de enkelte samfunn, skulle ha vist at lutheranerne i India i atskillig utstrekning har arbeidet slik at andre samfunn høstet hvor de ikke sådde. Det må være klart for alle at bare dette å komme sammen og oppbygges i den felles tro og lære hverandre å kjenne er noe godt og tjenlig — for dem som får være med og for dem som lever så nær et møtested at de kan få et glimt og høre et ord. Det utvider horisonten. Og dog er det i dette også et stort minus på grunn av de mange indiske språk: Federasjonen må føre sine forhandlinger og holde sine oppbyggelser på engelsk.

Selve dette forhold la imidlertid inn over Federasjonen en praktisk oppgave: Man måtte få seg et kirkeritual for slike samvær og en salmesamling. Til misjonskonferansen i Madras i slutten av 1925 hadde nuværende biskop Sandegren fått i stand et lite salmehefte på 50 nummer og gitt det navnet *Cantica Evangelica*. Det falt på undertegnede å redigere andre utgaven av dette og forøke antallet av salmer til 120. Tredje utgave ble redigert av den amerikanske misjonær Swavely, og så ble samlingen godtatt og tilføydd det kirkeritual som en annen komité hadde arbeidet med. Federasjonen hadde fått sin *Book of Worship*.

I de forskjellige folkespråk har hvert samfunn sine kirkeritualer

fra før. Men Fosterlands-Stiftelsen i C. P. skulle revidere sin bok, og da ble dette fellesritual i noen monn fulgt. På den måten kan dette arbeid komme til å bli av stor betydning i kommende dager.

I denne sammenheng må også nevnes at vi lutheranere har med oss fra hjemlandene forskjellige tekstrekker. Vi i Santalistan har således våre tre norske. Komitéer har vært i arbeid med å skulle utarbeide standardrekker for India, men denne oppgaven har vært så vanskelig at det ikke til dato har vært mulig å nå fram til et endelig anerkjent resultat.

En annen sak som det gjennom alle disse 20 år har vært forhandlet om og som har vist seg likeså uløselig, er et felles Luthersk Theologisk College som høyeste utdannelseanstalt for indiske prester. Federasjonen har vært så sydindisk dominert at det har vært tatt som en selvfølge at et sådant College burde ligge der, men striden har vært mellom Madras og Rajahmundry. Tamilfolkene gikk alltid inn for Madras, og et felles Gurukul var også en tid i gang der. Andhrafolkene gikk alltid inn for Rajahmundry, og Luthergiri har hele tiden vært i gang der. For oss fra nord gir ingen av disse steder noen løfterik framtid. Dertil er avstandene for store og de folkelige eiendommeligheter for dyptgående. Derfor har vi i nord reist tanken om en for oss felles luthersk høyere utdannelseanstalt i Ranchi. Dette er det største lærdomssete i selve urfolkernes verden, og det vil egne seg godt også for Santalmenigheten og de andre folk vi arbeider blant.

En tid hadde Federasjonen en komité som het Calcuttakomitéen. Denne millionby har samme evne som andre storbyer i verden: Den trekker folk fra alle kanter til seg. Og blant disse som flytter inn er også en del lutheranere. Calcutta er nu for tiden utstyrt med mange kirker, men vi lutheranere står uten noen. Så fikk Federasjonen i stand et arbeid i denne by tilknyttet Gossnermenigheten, for det er mest av lutherske innflyttere fra den kanten. Dette arbeid har kanskje ikke blitt til hva man hadde håpet på, men så har da også Calcutta som all verden kommet gjennom de tunge krigsår da så mange planer og forhåpninger strandet.

Nødvendigheten av å finne fram til en luthersk sammenslutning i India klarnet i folks tanker under og etter den første verdenskrig. Og så skulle ikke mange år gå før en ny og ennu mer omspennende

verdenskrig skulle komme over oss. Konferansen i Trankebar i slutten av 1938 hadde for første gang i Federasjonens korte liv valgt en tysker inn som embetsmann. Gaëbler av Leipziger-misjonen stod som sekretær da krigen kom. Den alltid tjenstvillige Asirvadam ble så i hast satt i hans sted da tyskerne måtte bli internert. Og som ovenstående liste viser, har Federasjonen funnet det mest formålstjenlig ikke å skifte sekretær gjennom krigsårene.

Mange misjoner kom i finansiell nød og måtte få hjelp. Federasjonen opprettet derfor en War Emergency Committee, bestående av Federasjonens embetsmenn samt biskop Sandegren og Dr. Manikam av det Nasjonale Kristenråd i India. Det var denne W. E. C. som formidlet hjelp fra det Lutherske Verdenskonvent til de nød-stedte lutherske samfunn i India, og et overmåte stort og vanskelig arbeid ble på denne måte utført.

At problemene kan bli så innfløkte at selv en slik komité kan fristes til å komme på avveie, er begripelig. Det hendte i midten av juni i 1944 da den fra fjellstasjonen Kodaikanal i Nilgiri-fjellene sendte et langt spørreskjema og stilte krav om «å legge etterkrigsplaner for de samfunn som hadde mottatt hjelp gjennom komitéen». Da måtte undertegnede på Santalmisjonens vegne svare at våre etterkrigsplaner ville bli behandlet av vår konferanse på misjonsmarken og tilsendt våre hjemmestyrer på vanlig måte. Etter dette sløpfet W. E. C. sin påtenkte planleggingstur til Santalistan.

Etter de aller siste nyheter fra India ser det ut som etterkrigsplaner har blitt nødvendige for ett samfunn, for menigheten i Breklumerfeltet. Det ser ikke ut til at denne har hatt sitt juridiske apparat i orden, og at Federasjonen derfor har overtatt formynderskap over dette.¹⁶⁾

Under Federasjonen hører også litt forleggervirksomhet og boksalg. Trykksaker på folkespråkene blir besørget av de forskjellige misjoner og kirker etter egen evne. Men Federasjonen administreres til nu på engelsk, og månedsskriftet «Gospel Witness» blir utgitt som det spesielle organ for denne sammenslutning. Forskjellige andre småskrifter på engelsk har også vært utgitt, således den foran nevnte Book of Worship, en utgave av Luthers lille Katekisme med noen få spørsmål og svar, og nu under krigen en bønnebok tenkt til spesiell hjelp for dem som var i kompaniene. En bestyrer av

denne virksomhet velges, og en komité behandler de løpende saker, og beretning blir avlagt år for år. Alle samfunn som er tilsluttet Federasjonen gir bidrag til denne virksomhet, men det er trykkeriet i Cuntur som omtrent hele tiden har vært stedet for denne aktivitet.

I det siste år har Luthergiri presteskole i Rajahmundry tilbudt seg å ta imot og oppbevare på en forsvarlig måte de gamle papirer vedrørende Federasjonen. Det er å håpe at dette tilbud blir godtatt. For så ypperlig demokratiske som slike sammenslutninger kan være i sin administrasjon, likeså dårlige kan de ofte være til å ta vare på papirer og nødvendige referater. Den gamle kirke bygget samfunnet rundt bispesæter, og både domkapitler og klosterer var for sin tid fremragende biblioteker og arkiver. På nutidens misjonsmarker er denne side av tjenesten ofte mindre påaktet enn godt er, og Luthergiris tilbud må derfor regnes for prisverdig. Men så må fremtidige forskere som ønsker å samle seg inngående viten om den Lutherske Federasjon i India, henvende seg der for å granske papirene.

Antallet av medlemmer i de samfunn som hører til Federasjonen er nu omtrent som $\frac{1}{6}$ av Norges befolkning,¹⁷⁾ men spredt på en lang strekning som fra Nordland til langt ned i Italia. Det sier seg da at det samfunnsbyggende arbeid både for de enkelte samfunn som for Federasjonen som helhet blir en kjempemessig oppgave. Indias store skjebnetime er kommet, og de forskjellige kristensamfunn vil bli prøvd som i ild. Men så sant den lutherske kirke holder seg evangelisk ren, har den en vedvarende oppgave i det indiske folkehav. Og etter som den nye statsdannelse evner å sammenføyte det store India til en harmonisk enhet, vil også den Lutherske Federasjon få muligheten til å bli én sammenføyd Evangelisk Luthersk Kirke i India, et håp som finnes formet i Federasjonens statutter. Den 29. desember 1926 tør derfor komme til å bli en av de store minnedager i luthersk kirkelig utvikling i India.

NOTER

1) Denne artikkel er skrevet under ferieopphold i Norge med bare få medbrakte notater, hvorfor den har mindre kildeangivelser enn den ville ha hatt om den var blitt skrevet ute i India hvor mine bøker er. — 2) Det fulle navn på engelsk er: The Federation of Evangelical Lutheran Churches

in India. Og i avkortet form brukes der ute som regel bare bokstavene FELC. — ³) John Christian Frederick Heyer, f. 10. juli 1793 i Helmstedt, Brunswick, Tyskland. Utvandret til Amerika 1807. Studerte teologi og deltok i predikantvirksomhet. Ordinert 1817. Utsendt til India som den første lutherske misjonær fra Amerika, og ankom til Guntur 31. juli 1842. Forlot India siste gang 1871 og døde i Filadelfia, USA, 7. nov. 1873. — ⁴) The Tamil Evangelical Lutheran Church, biskopelig ordnet i 1919 etter første verdenskrigs store krise. Biskopen bærer titelen «Bishop of Tranquebar», men har bopel i Trichinopoly. — ⁵) Society for Promoting Christian Knowledge. — ⁶) Gospel Witness, Guntur, april 1937, p. 384. — ⁷) «Die im Jahre 1836 zu Dresden auf konfessionell lutherischer Grundlage gestiftete, seit 1848 nach Leipzig vorlegte evangelisch-lutherische Missionsgesellschaft —», Julius Richter, Indische Missionsgeschichte, 1924, p. 289. — ⁸) Generalsekretær i D.M.S., Pastor Harald P. Madsen i Svenska Kyrkans Missionsstyrelses Årbok for 1946 p. 52. — ⁹) Johan Zacharias Kiernander, f. i Akstad Östergötland, 1711. Ankom til Cuddalore i Syd-India 1740. Flyttet til Calcutta i 1758. Hans kirke ble innviet i 1770. Han var blitt rikt gift med en bengalsk dame, men da han ble gammel og synet sviktet ham, ble han så bedratt at han døde i største fattigdom i 1799. — ¹⁰) «The governor could not refrain from tears» —, William Brown, The History of the Propagation of Christianity among the Heathen since the Reformation, Edinburgh, 1814, Vol. II, p. 189. — ¹¹) Den norske konsul i Calcutta gjennom krigsårene, hr. Sverre Gylseth, fikk i seiersmåneden mai 1945 lånt denne kirke til en spesiell norsk-dansk takkegudstjeneste, og da det traff seg slik at tre norske skip lå i havn i Calcutta, ble det virkelig en stor forsamling i den gamle kirke. På grunn av at de militære hadde brukt Serampore College, stod dettes bibliotek stablet inn i sideskipene. Det Norske Misjonsselskaps Chinamisjonærpar Bjørsvik og frue bestyrte på den tid Sjømannshjemmet i Calcutta, og fru Bjørsvik var vår organist ved denne gudstjeneste. — ¹²) Society for the Propagation of the Gospel in Foreign Parts. De misjonærer som skulle hjelpe Gossnermenigheten var forpliktet til ikke å bevege noen til «å forlate sin egen forsamling». — ¹³) Det anglikanske Church Missionary Society, i alminnelighet holdt for å være «bred» kirkelig, mens S. P. G. er ansett for å være «høy» kirkelig, ja nær sagt romersk-katolisierende. ¹⁴) Se Richter, Ind. Miss. Gesch., 1924, p. 311. — ¹⁵) «Letter from Rev. R. M. Zorn — dated April 19th, 1946. Upon the recommendation of the Committee it was resolved, 1. That we do not accept the invitation at this time, for reasons listed sub 4 and 5. — — 5. — The following points of reference may be listed for the attention of our committee: a) Status of the Federation and obligation of membership. b) More adequate statement sub «Membership». c) Our former relation with Leipzig and TELC, with respect to the AIELC field. d) Relation of C.S.M. with Church of England. e) TELC and CSM joining with Reformed in Theol. Training. f) Relation of our parent body to ALC, ULC, and European Mission Boards.» Gospel Witness, Gun-

tur, Oct. 1946, p. 28. — ¹⁶⁾ «In regard to the draft agreement presented at the morning session, it was felt that there ought to be a clear distinction between the Mission functioning in Breklum and the work now carried on in the Jeypore field under the trusteeship of the Federation. It was recognised that both the work of the Mission Stations and of the Church in the Jeypore field were related at present to an indigenous body, viz. the Federation.» Minutes of the Meeting of the Executive Council of the F.E.L.C. held at St. Matthew's Church, Guntur, on August 9-10, 1946. Gospel Witness, Oct. 1946 p. 29. — ¹⁷⁾ Federation Statistics, Gospel Witness, Dec. 1946, p. 65:

Name of Church	Baptized community at end of 1945	Baptism during 1945	
		Children of Christian parents	Non-Christians
1. Danish Pahtan	225	11	0
2. Santal	27000	739	586
3. Gossner	159726	4642	877
4. Fosterlands-Stiftelsen	3095	107	24
5. Breklum	28035	748	135
6. E. Jeypore (D.M.S.)	278	15	38
7. Andhra	212968	5522	4373
8. Andhra, sydlige	10884	177	222
9. Tamil	42370	978	572
10. D. M. S.	8736	215	170
11. Missouri	16302	773	305
	<u>Total</u> 509619	<u>13927</u>	<u>7302</u>